

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vladimíra Lanžhotského, Ph.D., a soudců JUDr. Zity Jasanské a Mgr. Tomáše Šintáka ve věci žalobkyně ██████████. ██████████, nar. ██████████, bytem v ██████████, ██████████, zastoupené JUDr. Františkem Loskotem, CSc., advokátem se sídlem v Hradci Králové, Československé armády 556, proti žalovanému ██████████. ██████████, nar. ██████████, bytem v ██████████, ██████████, zastoupenému JUDr. Miroslavem Nyplem, advokátem se sídlem v Hradci Králové, Dukelská 15, o výživné manželky, k odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Hradci Králové ze dne 3. 5. 2012, č. j. 13C 78/2011-150, t a k t o :

- I. Rozsudek okresního soudu se v části výroku I, v níž byla žalovanému uložena povinnost platit žalobkyni výživné 25.000 Kč měsíčně od 30. 11. 2011 do 13. 3. 2012, **z r u š u j e** a v tomto rozsahu se řízení zastavuje.

- II. V části výroku I, v níž byla žalovanému uložena povinnost platit žalobkyni výživné ve výši 75.000 Kč měsíčně od 30. 11. 2011 do 13. 3. 2012 a ve výši 100.000 Kč měsíčně od 14. 3. 2012, vždy do každého 15. dne v měsíci předem, se rozsudek okresního soudu **p o t v r z u j e**.
- III. Ve výroku o nedoplatku na výživném se rozsudek okresního soudu mění tak, že dluh na výživném za dobu od 30. 11. 2011 do 31. 3. 2013 ve výši 1.517.020 Kč je žalovaný povinen zaplatit žalobkyni do 6 měsíců od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení před okresním soudem částku 191.059 Kč a na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 189.607 Kč do dvou měsíců od právní moci tohoto rozsudku k rukám advokáta žalobkyně.
- V. Žalovaný je povinen zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Hradci Králové soudní poplatek ve výši 15.000 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Okresní soud shora označeným rozsudkem uložil žalovanému povinnost platit žalobkyni na výživném částku 100.000 Kč měsíčně k rukám žalobkyně vždy do každého 15. dne v měsíci předem, počínaje dnem 30. 11. 2011 s tím, že nedoplatek výživného za dobu od 30. 11. 2011 do 3. 5. 2012 ve výši 500.000 Kč je žalovaný oprávněn splácet žalobkyni v měsíčních splátkách po 100.000 Kč spolu s běžným výživným, počínaje právní mocí rozsudku pod ztrátou výhody splátek (bod I výroku rozsudku okresního soudu), uložil žalovanému povinnost nahradit žalobkyni náklady řízení 189.480 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (bod II) a žalovanému uložil povinnost zaplatit na účet České republiky – Okresního soudu v Hradci Králové na soudním poplatku částku 15.000 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (bod III). V odůvodnění rozsudku okresní soud uvedl, že účastníci jsou manželé, nežijí spolu, žalovaný plní vyživovací povinnost k nezletilému synovi účastníků [REDACTED] ve výši 10.000 Kč měsíčně. Oba účastníci mají dlouhodobé známosti. Žalobkyně má čistý průměrný měsíční výdělek 38.000 až 40.000 Kč měsíčně, žalovaný podniká ve výrobě zdravotních prostředků, léčebné kosmetiky a doplňků stravy, je ředitelem firmy, společníkem, vlastní řadu nemovitostí, kromě platu má podíl na zisku, pobírá nájem z nemovitostí. Přes výzvu nepředložil požadované listiny týkající se jeho majetkových

poměrů. Žalobní požadavek, kterým je soud vázán, se podle okresního soudu rovná asi jedné dvacetině měsíčních příjmů žalovaného a odpovídá tedy ustanovení § 91 zákona o rodině (dále jen z. r.). Kritériem výše výživného je zde srovnatelná životní úroveň, nikoliv odůvodněné potřeby žalobkyně. S ohledem na argumentaci žalovaného se prvostupňový soud dále zabýval možným rozporem žaloby s dobrými mravy, a to ve smyslu § 96 odst. 2 z. r. Uvedl, že mimomanželský vztah mají oba účastníci, pro odepření nároku žalobkyni pak nemůže postačovat konfliktní vztah mezi žalobkyní a matkou žalovaného, či dcerou účastníků, která se rovněž k žalobkyni nechová dobře. Okresní soud přiznal žalobkyni požadované výživné od zahájení řízení podle § 98 z. r. Rozhodnutí o nákladech řízení opřel o ustanovení § 142 odst. 1 občanského soudního řádu (dále jen o. s. ř.), vycházel z procesního úspěchu žalobkyně. Rozhodnutí o povinnosti žalovaného platit soudní poplatek, pak bylo odůvodněno ustanovením § 4 odst. 1 písm. g) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, v platném znění (dále jen z.s.o.p.).

Proti rozsudku okresního soudu se odvolal žalovaný. Vytýkal mu neúplnost zjištění skutkového stavu v důsledku neprovedení jím navrhaného dokazování výsledkem svědkyně [REDAKCE] a svědka [REDAKCE]. Okresní soud podle žalovaného postupoval mechanicky, pouze porovnával příjmy účastníků, aniž by se zabýval okolnostmi rozvratu jejich manželství, chováním žalobkyně a způsobem jejího současného života. Žalobkyně žalovaného opakovaně hrubě vykážala z bytu, žalovaný musel přebývat u své matky, kterou žalobkyně bezdůvodně napadala. Zcela opomenut zůstal vztah žalobkyně k dceři, který má patologické rysy. Okresní soud pomínil, že žalobkyně žije mnoho let s jiným mužem, v podstatě s ním vede společnou domácnost, přičemž se snažila v řízení daný vztah popřít. Požadavek žalobkyně na výživné manželky je za těchto okolností v kolizi s dobrými mravy. Žalovaný navrhl rozsudek okresního soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení, eventuálně navrhl jeho změnu v tom smyslu, že žaloba bude zamítnuta.

V doplnění odvolání žalovaný zopakoval, že okresní soud se patřičně nezabýval korektivem dobrých mravů. Byla to totiž žalobkyně, kdo zapříčinil rozvrat vztahů mezi účastníky. Rozsudek okresního soudu pak neodpovídá ani požadavku žalobkyně, která se původně domáhala výživného 75.000 Kč měsíčně a teprve podáním z 13. 3. 2012 navrhla rozšíření o 25.000 Kč měsíčně. Nesprávně proto bylo žalovanému uloženo platit výživné 100.000 Kč již od 30. 11. 2011. Při odvolacím jednání žalovaný doplnil, že žalobkyni požadované výživné mnohonásobně převyšuje obvyklý plat, proto si případ zasloužil důkladné posouzení. Pro přiznání astronomického výživného nepostačuje pouhé porovnání příjmů obou účastníků. Žalobkyně má čistou mzdu 40.000 Kč měsíčně, žije v bytě, který zrekonstruoval žalovaný, má mimomanželskou známost, účastníci spolu deset let nežijí, manželství je ryze formální. Žalovaný se výlučně stará o zletilou dceru účastníků, v rozsahu srovnatelném se žalobkyní pak pečuje i o nezletilého syna.

Žalobkyně se s rozsudkem okresního soudu ztotožnila a navrhla jej potvrdit. Uvedla, že žalovaný prvostupňové rozhodnutí nenapadá ohledně zjištění jeho majetkových poměrů, které sám označuje za nadprůměrné. Výhrady žalovaného, že žalobkyně snad měla zapříčinit rozvrat manželství, nemají oporu v provedeném dokazování. Žalovaným navrhané doplnění dokazování je nadbytečné. Sám žalovaný totiž uvedl, že má mimomanželskou známost trvající šest let, daná známost zde tedy byla již před rokem 2007. Navrhovaný svědek

██████████, bytem v ██████████, by stěžil mohl nazírat přímo na vztahy účastníků. Správný je závěr okresního soudu, že narušené vztahy mezi účastníky vedly k navázání známostí u obou z nich – žalovaný navázal mimomanželskou známost před šesti lety, žalobkyně před třemi lety. Okresní soud správně hodnotil i vztah mezi žalobkyní a dcerou účastníků, vycházel přitom z výpovědi nezletilého syna. Žalobkyni lze těžko přičítat k tíži to, že přijala pomoc svědka ██████████ za situace, kdy byla bez hmotného zabezpečení ze strany žalovaného, který ji pro obě děti dával pouze 10.000 Kč měsíčně a niče neposkytoval na domácnost. Žalobkyně připomněla snahu žalovaného mařit v řízení dokazování týkající se zjištění jeho poměrů. To vzbuzuje podezření, že žalovaný má ještě vyšší příjem. Přitom podle zjištění okresního soudu dosahoval žalovaný měsíční příjem 2,62 miliónů Kč v roce 2008, 2,124 miliónů Kč v roce 2009 a 2,12 miliónů Kč v roce 2010. Z tohoto hlediska představuje vyměřené výživné pouze asi 1/20 příjmů žalovaného, a to bez přihlédnutí k jeho rozsáhlému dalšímu majetku, jdoucím do stovek miliónů Kč. U odvolacího jednání žalobkyně dodala, že v řízení byly vyslechnuty děti účastníků a z jejich výpovědí nevyplývalo porušení povinností žalobkyně jako manželky. Dcera účastníků je zletilá a sama si vybrala, u koho bude bydlet. Pokud žalovaný zmiňoval rekonstrukci bytu, ve kterém žalobkyně žije, došlo k tomu v době, kdy vztahy mezi účastníky byly ještě uspokojivé. Od odchodu ze společné domácnosti žalovaný žalobkyni na chod domácnosti nepřispíval, vyjma již zmíněného výživného pro děti od něj žádné peníze nedostala. Z hlediska zjištěných příjmů žalovaného je podle žalobkyně její požadavek v podstatě minimální, je v něm zohledněna i ta skutečnost, že má svůj příjem. Žalobkyně připustila, že okresní soud při svém rozhodování ve vztahu k rozšíření žaloby nerespektoval žalobní požadavek.

Ve smyslu § 153 odst. 2 o. s. ř. byl soud v tomto řízení vázán žalobou a nemohl tedy přisoudit více, než čeho se žalobkyně domáhala (nejednalo se zde totiž o žádný z výjimečných případů v posledně uvedeném ustanovení procesního předpisu zmiňovaných). Žalobou podanou dne 30. 11. 2011 se žalobkyně domáhala výživného manželky ve výši 75.000 Kč měsíčně, dne 14. 3. 2012 pak tento svůj požadavek modifikovala v tom smyslu, že „počínaje dnem podání rozšiřujícího návrhu“ požaduje výživné ve výši 100.000 Kč měsíčně (srov. podání žalobkyně na č. 1. 107 spisu a srov. protokol o jednání prvostupňového soudu ze dne 14. 3. 2012 na č. 1. 109-113 spisu). Daná změna žaloby byla prvostupňovým soudem připuštěna jeho usnesením ze dne 16. 3. 2012, č. j. 13C 78/2011-114. Z uvedeného je patrné, že okresní soud při svém rozhodování nedbal ustanovení § 153 odst. 2 o. s. ř., proto odvolací soud podle ustanovení § 219a odst. 1 písm. a) o. s. ř. rozsudek okresního soudu v části, ve které bylo žalobkyni přisouzeno více, než čeho se žalobou domáhala, zrušil a v tomto rozsahu podle ustanovení § 221 odst. 1 písm. c) o. s. ř. řízení zastavil (srov. výrok I tohoto rozsudku).

Ve zbývající části dospěl odvolací soud k závěru, že odvolání bylo podáno oprávněnou osobou, v zákonné lhůtě a že je přípustné (§ 201, a contr. § 202, § 204 odst. 1 o. s. ř.), proto přezkoumal rozsudek okresního soudu (§ 212 o. s. ř.), přezkoumal rovněž řízení jeho vydání předcházející (§ 212a odst. 1 a 5 o. s. ř.), při jednání (§ 214 odst. 1 o. s. ř.) a dospěl k závěru, že odvolání žalovaného není opodstatněné.

Odvolací soud se ztotožňuje se závěry soudu prvního stupně vyjádřenými v odůvodnění napadeného rozsudku. Okresní soud zjistil úplně a řádně skutkový stav (§ 6, § 120, § 153 odst. 1 o. s. ř.), provedené důkazy zhodnotil v souladu se zásadami předvídanými

v § 132 o. s. ř. a na základě správně zjištěného skutkového stavu dospěl k odpovídajícím závěrům právním. Odvolací soud proto odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku, které s ohledem na odvolací námitky žalovaného pouze doplňuje způsobem níže uvedeným.

Podle ustanovení § 91 odst. 1 z. r. manželé mají vzájemnou vyživovací povinnost. Podle odstavce 2. téhož ustanovení neplní-li jeden z manželů tuto povinnost, určí soud na návrh některého z nich její rozsah, přihlédne přitom k péči o společnou domácnost. Rozsah vyživovací povinnosti stanoví tak, aby hmotná a kulturní úroveň obou rodičů byla zásadně stejná.

Podle ustanovení § 96 odst. 2 z. r. výživné nelze přiznat, jestliže by to bylo v rozporu s dobrými mravy.

Je nesporné, že manželství účastníků trvá, trvá tedy i jejich vzájemná vyživovací povinnost, která však není plněna. Nesporné je, že účastníci spolu delší dobu nežijí. Žalovaný nezpochybňuje ani příjmy, které na jeho straně zjistil prvostupňový soud. Jedná se o příjmy mnohonásobně převyšující příjem žalobkyně. Jsou tedy dány předpoklady pro závěr, že žalobkyně má vůči žalovanému právo na výživné manželky. Výše jí požadovaného výživného pak nedosahuje s ohledem na zjištěné příjmy žalovaného výše výživného, které vyplývá ze zákonného kritéria rovné hmotné a kulturní úrovně manželů podle výše citovaného ustanovení § 91 odst. 2 věta druhá z. r. Z tohoto hlediska bylo nadbytečné zabývat se tím, zda dosahuje žalobce příjmů dalších, nadbytečné proto bylo zjišťovat i další majetkové poměry žalovaného. S ohledem na shora již zmíněnou vázanost soudu žalobním požadavkem by totiž takové zjištění nemohlo přinést jiné rozhodnutí ve věci samé. Jedinou spornou otázkou mezi účastníky zůstalo, zda je požadavek žalobkyně v souladu s dobrými mravy, jinými slovy, zda lze žalobkyni její nárok na výživné manželky odeprít podle výše citovaného ustanovení § 96 odst. 2 z. r. Korektivu dobrých mravů se žalovaný přitom dovolával z vícero důvodů. Především poukázal na nevěru žalobkyně. V řízení bylo prokázáno, že žalobkyně navázala mimomanželský vztah se svědkem ████████, tento vztah trvá od roku 2009 (daný skutkový závěr má oporu v provedeném dokazování – ve výpovědi dětí účastníků). Zároveň však bylo zjištěno, že žalovaný má mimomanželský vztah trvajícím ještě delší dobu (sám v účastnické výpovědi v březnu 2012 uvedl, že má přítelkyni po dobu zhruba šesti let). Za důvod rozvratu vztahu mezi účastníky proto bez dalšího nelze označovat nevěru žalobkyně, ostatně sám žalovaný zprvu v řízení za důvod nedobrých vztahů mezi účastníky označoval jejich rozpory při výchově dětí (srov. vyjádření žalovaného ze dne 6. 3. 2012 založené ve spisu na č. l. 100-101). Sám zákon nestanoví, do jaké míry je plnění vyživovací povinnosti mezi manžely podmíněno plněním manželských povinností vyplývajících z ustanovení § 18 z. r. Nelze tedy obecně říci, že by neplnění některé z povinností uvedených v posledně zmíněném ustanovení bylo dostatečným důvodem pro neplnění vyživovací povinnosti. Neplnění vyživovací povinnosti tedy může ospravedlňovat pouze takové chování druhého manžela, které je hrubým porušením manželských povinností. Takové jednání – kupř. v podobě opuštění společné domácnosti pro poměr s jiným partnerem – by představovalo naplnění skutkové podstaty § 96 odst. 2 z. r. O takový případ se však v posuzované věci nejedná. Žalobkyně navázala sice mimomanželský vztah v průběhu trvání manželství účastníků, avšak v době, kdy vztahy mezi nimi již po delší dobu nebyly dobré a kdy po delší dobu již udržoval mimomanželský vztah žalobce. Nelze proto dospět k závěru, že by žalobkyně svou nevěrou

zapříčinila rozvrat vztahů mezi účastníky a že by proto přiznání výživného žalobkyni bylo v rozporu s dobrými mravy (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 8. 3. 2012 sp. zn. I.ÚS 3175/11). Žalovaný dále argumentoval nedobrým vztahem žalobkyně k dceři účastníků. S touto námitkou se dostatečným způsobem vypořádal již prvostupňový soud, který vycházel z výpovědi nezletilého syna účastníků [REDAKCE] při jednání okresního soudu dne 14. 3. 2012. Ten doslova uvedl, že „sestra nechce mámu poslouchat.....nechce pomáhat v domácnosti.....máma musí zvýšit hlas.....“, zmínil vulgární nadávky ze strany jeho sestry směrem k matce. Okresní soud proto správně uzavřel, že konfliktní situace mezi zletilou dcerou účastníků a žalobkyní nemůže být důvodem pro nepřiznání výživného žalobkyni. Takovým důvodem pak nemůže být ani žalovaným zmiňovaný vztah žalobkyně ke tchýni (matce žalovaného), ani vykázaní žalovaného z bytu v době, kdy manželské konflikty mezi účastníky eskalovaly. Jednalo se o průvodní jevy spojené s nedobrymi vztahy účastníků, nikoliv o skutečnosti, na kterých nesla vinu výlučně žalobkyně a které by bylo možno označit za příčinu rozchodu účastníků. Provedené dokazování alespoň jiné závěry neumožňuje.

K výtce žalovaného, že nesprávně nebyly vyslyšeny jeho důkazní návrhy, odvolací soud především poukazuje na tu skutečnost, že v dané věci bylo prvostupňovým soudem rozhodnuto o koncentraci ve smyslu § 118b o. s. ř., účastníkům byla poskytnuta lhůta pro přednes tvrzení a pro navržení důkazů do 9. 3. 2012, v dané lhůtě žalovaný nyní jím zmiňované důkazní návrhy nepřednesl. Navíc z hlediska zjištěného skutkového stavu by se jednalo o důkazy nadbytečné a stěžejí upotřebitelné, jejich provedení by nepřineslo taková skutková zjištění, která by umožňovala jiné právní posouzení věci.

Odvolací soud z důvodů shora uvedených podle § 219 o. s. ř. rozsudek okresního soudu jako věcně správný potvrdil v části, ve které bylo vyhověno žalobnímu požadavku na placení měsíčního výživného manželky (srov. výrok II tohoto rozsudku).

S ohledem na podané odvolání musel odvolací soud revidovat prvostupňovým soudem stanovený nedoplatek na výživném. Žalovaný na výživném měl platit od 30. 11. 2011 do 13. 3. 2012 částku 75.000 Kč měsíčně a od 14. 3. 2012 nadále částku 100.000 Kč měsíčně. V období od zahájení řízení (30. 11. 2011) do posledního splatného měsíce (do 31. 3. 2013) vznikl tedy žalovanému dluh ve výši 2.500 Kč (jako poměrná část výživného za listopad 2011), 225.000 Kč (za měsíce prosinec 2011 a leden a únor 2012), 31.452 Kč (za období od 1. do 13. 3. 2012), 58.068 Kč (za období od 14. do 31. 3. 2012) a 1.200.000 Kč (za období 12 měsíců – od dubna 2012 do března 2013), celkem tedy dluh na výživném činí 1.517.020 Kč. Odvolací soud proto podle § 220 o. s. ř. změnil rozsudek okresního soudu ve výroku o dlužném výživném (srov. výrok III tohoto rozsudku). Při stanovení lhůty k plnění vycházel odvolací soud z ustanovení § 160 odst. 1 o. s. ř. Stanovení obvyklé lhůty k plnění v délce trvání tří dnů by bylo vůči žalovanému s ohledem na výši stanoveného dluhu nepřiměřeně tvrdé. Na druhou stranu je nutno uvést, že se v daném případě jedná o dluh na výživném a že řízení trvá téměř rok a půl. Za této situace považoval odvolací soud za přiměřenou lhůtu k plnění lhůtu v trvání šesti měsíců od právní moci rozsudku, když taková lhůta odpovídá zjištěným poměrům účastníků.

O náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 a 2 a 142 odst. 1 o. s. ř. V řízení byla úspěšná žalobkyně, které tak vzniklo právo na náhradu

nákladů ve sporu účelně vynaložených. V řízení před okresním soudem jsou náklady žalobkyně dány odměnou jejího advokáta ve výši 155.800 Kč (§ 3 odst. 1 bod 8, odst. 2, § 16 odst. 1 vyhlášky č. 484/2000 Sb., v platném znění), sedmi režijními paušály hotových výdajů po 300 Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, v platném znění), to vše zvýšeno o 21% daň z přidané hodnoty (§ 137 odst. 3 o. s. ř.); v odvolacím řízení pak žalobkyně vynaložila náklady v podobě odměny jejího advokáta ve výši 155.800 Kč (srov. § 10 odst. 3 vyhlášky č. 484/2000 Sb., v platném znění), tři paušálních náhrad hotových výdajů po 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), to vše zvýšeno o 21% daň z přidané hodnoty (§ 137 odst. 3 o. s. ř.). Odvolací soud uložil žalovanému povinnost nahradit žalobkyni náklady řízení před okresním soudem v souhrnné výši 191.059 Kč a v odvolacím řízení v souhrnné výši 189.607 Kč ve lhůtě dvou měsíců od právní moci tohoto rozsudku (§ 160 odst. 1 o. s. ř. – ohledně delší lhůty k plnění se odkazuje na úvahy shora již zmíněné), platební místo pak vyplývá z ustanovení § 149 odst. 1 o. s. ř.

Žalobkyně byla v řízení ze zákona osvobozena od placení soudního poplatku. Její žalobě bylo vyhověno a povinnost placení soudního poplatku byla proto podle § 2 odst. 3 z.s.o.p. uložena žalovanému. Výše poplatku je dána položkou 7 Sazebníku poplatků, který je přílohou z.s.o.p.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku není odvolání ani dovolání přípustné.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může se oprávněný domáhat nařízení exekuce.

V Hradci Králové dne 25. března 2013

JUDr. Vladimír Lanžhotský, Ph.D. v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:

██████████